

Qashqadaryo viloyati, Yakkabog' tumanidagi

81-maktabning boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Nurmatova Fayyoza Arslon qizi

Annotatsiya: *Ushbu maqola ko'p qirrali 4K modeli, boshlang'ich ta'limda bilim, ko'nikma, ijodkorlik va xarakter orqali yaxlit rivojlanishga yordam beruvchi asosni o'rganadi. U 21-asr uchun jihozlangan har tomonlama rivojlangan shaxslarni va'da qiladigan jozibali afzalliklarni va amalga oshirishda qiyinchiliklar tug'diradigan kamchiliklarni tahlil qiladi.*

Kalit so'zlar: *4K, boshlang'ich ta'lim, o'quvchilar, didaktik o'yinlar, hamkorlik, tanqidiy fikrlash, kommunikativlik, usullar.*

Аннотация: *В этой статье исследуется многогранная модель 4К — структура, которая способствует целостному развитию посредством знаний, навыков, творчества и характера в начальном образовании. В нем анализируются привлекательные преимущества, которые обещают всесторонне развитым людям, подготовленным к XXI веку, и недостатки, которые затрудняют реализацию.*

Ключевые слова: *4K, начальное образование, учащиеся, дидактические игры, сотрудничество, критическое мышление, коммуникативность, методы.*

Abstract: *This article explores the multifaceted 4K model, a framework that promotes holistic development through knowledge, skills, creativity and character in primary education. It examines the attractive benefits that promise well-rounded people prepared for the 21st century and the drawbacks that make it difficult to realize.*

Key words: *4K, primary education, students, didactic games, cooperation, critical thinking, communication, methods.*

O'quvchilarni har tomonlama tarbiyalashning asosi ularda ilmiy dunyoqarashni shakllantirishdan iborat. Bu vazifani amalga oshirishga Tabiiy fanlar fani muhim rol o'ynaydi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun eng muhimi ta'lim-tarbiya tizimini tushunib olish Tabiiy fanlarni o'ziga xos bo'lgan shakl, metod va uslublarni o'quvchilarning bilish faoliyatiga rahbarlik qilishni o'rgana olishdir. Hozirgi kunda ta'lim jarayonida o'qitishning zamonaviy 4K dasturi va metodlar orqali dars jarayonlarini olib borish yuqori natijalarga erishishning qulay usullaridan biri hisoblanadi. Shu sababli ta'lim sohasini yanada rivojlantirish uchun, hozirgi zamon talabiga mos dars jarayonlarini reja asosida rejalashtirish biz pedagoglar oldida turgan dolzarb muammolardan biri hisoblanadi. Boshlang'ich sinflarda darsga bo'lgan qiziqishlarini oshirish uchun 4K dasturi asosida interfaol metodlar keng qo'llanilmoqda. Boshlang'ich ta'limning landshafti doimo rivojlanib bormoqda, yosh o'quvchilarning turli ehtiyojlarini qondirish uchun innovatsion metodologiyalar paydo bo'ladi. Ular orasida bilim, ko'nikma, ijodkorlik va xarakterni o'z ichiga olgan 4K modeli katta e'tiborni tortdi. Bu asos nafaqat akademik jasoratni, balki muhim hayotiy ko'nikmalarni, ijodiy fikrlashni va kuchli axloqiy fazilatlarni tarbiyalovchi har tomonlama rivojlanish va'dasini beradi. Biroq, har qanday ta'lim yondashuvida bo'lgani kabi, 4K modeli ham ikki qirrali qilichni taqdim etadi. Uning potentsial afzalliklari shubhasiz bo'lsa-da, uni samarali amalga oshirish mumkin bo'lgan kamchiliklarni diqqat bilan ko'rib chiqishni talab qiladi. Ushbu maqolada biz 4K modelining murakkab gobelenini ko'rib chiqamiz, uning afzalliklarini ochib beramiz va cheklovlarini ko'rib chiqamiz. Biz modelning nazariy asoslarini o'rganishdan boshlaymiz, har bir "K" ning barkamol shaxslarni shakllantirish uchun qanday o'zaro ta'sirini o'rganamiz. Aniq misollar orqali biz 4K modeli qanday qilib eslab qolishdan ham ustun bo'lgan dinamik o'quv muhitini yaratib, sinf amaliyotiga aylanishini ko'rsatamiz. Keyinchalik, biz diqqatimizni 4K modelini amalga oshirish bilan bog'liq bo'lishi mumkin bo'lgan muammolarga qaratamiz. O'qituvchilarni tayyorlash, resurslarni taqsimlash va baholash mexanizmlari kabi masalalar mikroskop ostida. Biz ushbu omillar modelning

muvaffaqiyatli integratsiyalashuviga qanday xalaqit berishi, yutuqlardagi bo'shliqlarni kengaytirishi va o'qituvchilarga ortiqcha bosim yaratishi mumkinligini ob'ektiv tahlil qilamiz. Oxir oqibat, ushbu maqola ishtiyoq va tanqidiy fikrlash o'rtasidagi muvozanatni saqlashga qaratilgan. 4K modelining afzalliklari va kamchiliklarini har tomonlama o'rganib chiqib, biz o'qituvchilar, siyosatchilar va ota-onalarni uni qabul qilish va amalga oshirish bo'yicha asosli qarorlar qabul qilish uchun zarur tushunchalar bilan ta'minlashga umid qilamiz. 4K modelining afzalliklari 4K modeli 21asr uchun jihozlangan har tomonlama rivojlangan shaxslarni shakllantirishda ko'plab afzalliklarni taqdim etadi. Keling, har bir "K" ni ajratamiz va uning o'zgaruvchan salohiyatiga guvoh bo'laylik: 1. Bilim: – Chuqurroq o'rganish: 4K modeli yuzaki tushunishdan tashqariga chiqadi, tanqidiy fikrlash va tahlilni targ'ib qiladi. Talabalar ma'lumotlar bilan faol shug'ullanadilar, aloqalarni o'rnatadilar va bilimlarni real dunyo stsenariylariga qo'llaydilar. – Integratsiyalashgan o'quv rejasi: bo'linadigan fanlar o'rniga, 4K modeli fanlararo o'rganishni rag'batlantiradi. Turli sohalardagi tushunchalar bir-biriga bog'lanib, yaxlit tushunishni rivojlantiradi va sun'iy to'siqlarni yo'q qiladi. – Shaxsiylashtirilgan ta'lim: 4K modeli individual o'rganish uslublari va sur'atlarini taniydi. Moslashuvchan o'quv muhiti turli xil ehtiyojlarni qondiradi va talabalarga o'z ta'lim sayohatlariga egalik qilish imkoniyatini beradi. 2. Ko'nikmalar: Uzluksiz ta'lim: 4K modeli doimo o'zgarib turadigan dunyoda harakat qilish uchun zarur bo'lgan muhim ko'nikmalarga ustunlik beradi. Muammolarni hal qilish, muloqot qilish, hamkorlik va moslashuvchanlik ikkinchi tabiatga aylanib, o'quvchilarni dinamik kelajakka tayyorlaydi. Texnologiya integratsiyasi: 4K modeli texnologiyani passiv ko'ngilochar manba emas, balki o'rganish vositasi sifatida qamrab oladi. Talabalar tadqiqot, muloqot va ijodiy ifoda uchun uning kuchidan foydalanishni o'rganadilar. Global fuqarolik: 4K modeli empatiya, madaniyatlararo tushunish va dunyo bilan mas'uliyatli hamkorlikni rivojlantiradi. Talabalar faol va rahmdil global fuqarolar bo'lish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantiradilar. 3. Ijodkorlik: • Qutidan tashqarida o'ylash: 4K modeli tasavvur va turli xil fikrlashni rivojlantiradi. Talabalar tajriba, savol va

yangi g'oyalarni o'rganishga da'vat etiladi, bu esa innovatsiyalar va muammolarni hal qilishda yutuqlarga olib keladi. • Badiiy ifoda: 4K modeli ijodkorlikning turli shakllarini nishonlaydi va tasviriy san'at, musiqa, raqs va dramaning rivojlanishi uchun joy beradi. Bu yo'llar o'zini anglash va ifoda etishning o'ziga xos usullarini taklif etadi. Ushbu muammolarni tan olish va hal qilish 4K modelining barcha imkoniyatlarini ochish uchun juda muhimdir. Ehtiyotkorlik bilan rejalashtirish, hamkorlik va doimiy baholash bilan 4K modeli boshlang'ich ta'limda inqilob qilishi, 21-asrda va undan keyingi davrda rivojlanish uchun jihozlangan har tomonlama rivojlangan shaxslarni tarbiyalashi mumkin. Xulosa qilib aytganda, 4K modeli boshlang'ich ta'lim landshaftidagi chorrahasidada turibdi. Uning bilim, ko'nikma, ijodkorlik va xarakterni o'z ichiga olgan yaxlit rivojlanish va'dasi shubhasizdir. Shunga qaramay, muvaffaqiyatli amalga oshirish yo'li potentsial tuzoqlarga to'la bo'lib, g'ayrat va tanqidiy tahlil o'rtasida ehtiyotkor valsni talab qiladi. Qiyinchiliklarni tan olmasdan 4K modelini qabul qilish yosh bolaga kaleydoskopni berib, dunyoning aniq ko'rinishini kutish bilan barobar bo'ladi. Model amalga oshirilmagan potentsialning porlab turgan sarobiga aylanib ketishining oldini olish uchun o'qituvchilarni tayyorlash, resurslarni taqsimlash va baholash mexanizmlarini sinchkovlik bilan ko'rib chiqish kerak. Bundan tashqari, o'quv dasturlarini susaytirishdan himoya qilish va turli kontekstlarda adolatli amalga oshirilishini ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Biroq, 4K modelini faqat kamchiliklari uchun rad etish avlodda bir marta bo'ladigan imkoniyatdan yuz o'g'irgan bo'lar edi. Tasavvur qiling-a, sinf xonalari akademik qat'iyatni badiiy ifoda bilan uyg'unlashtirgan hamkorlik loyihalari bilan gavdalanadi, bu erda yosh onglar murakkab tushunchalar bilan kurashadi, ammo empatiya va chidamlilikning nozik san'atini o'rganadi. Bunday muhitda 4K modeli oddiy ramkadan oshib, umrbod ta'lim va mas'uliyatli global fuqarolik iplari bilan to'qilgan jonli gobelenga aylanadi. Boshlang'ich ta'limning kelajagi an'anaviy usullarga qattiq yopishib olish yoki so'nggi modani ko'r-ko'rona qabul qilishda emas. U 4K kabi innovatsion modellarning oqilona quchog'iga asoslangan bo'lib, ularning cheklovlarini yaxshi bilish bilan ajralib turadi. Keling, 4K modeliga ochiq fikr,

sodiq fidoyilik va doimiy takomillashtirishga sodiqlik bilan yondashaylik. Shundagina biz uning o'zgaruvchan salohiyatini ochib, nafaqat 21-asrning murakkabliklarini engib o'tishga, balki barcha uchun yorqin kelajakni shakllantirishga moslashgan har tomonlama barkamol shaxslar avlodini tarbiyalashimiz mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Nuriddinova M.I "Tabiatshunoslikni o'qitish metodikasi" –Toshkent 2005y
2. Sayfullayev G.M "Tabiatshunoslik darslarida sinfdan tashqari ishlarni tashkil etish. O'quv qo'llanma -Buxoro 2020.
3. Gulzoda Kurbanova. The problem of ecological education in the 20th century of children's literature. 31 May 2021, Published 5 May 2021
4. Features of Speech Development in Children of Middle Preschool Age
Jumayev Umedjon To'raqulovich, Ashurova Zarina Muxitdinovna.